

24.39x35.23	1	עמוד 6	ידיעות אחרונות - ממון	02/02/2021	76077092-8
עו"ד רות דיין וולפנר - 17050					

מ ש פ ט

ליטל דוברוביצקי

מכה לאבות גרושים

פסיקה חדשה של בית המשפט העליון מצמצמת את יכולתם של גרושים מלפני יולי 2017 לבקש מבתי המשפט להפחית דמי מזונות רק למקרים שבהם מוכחת הרעה משמעותית במצבם הכלכלי

וגות גרושים המתינו זמן רב לפסיקת ביהמ"ש העליון הזאת שניתנה בשבוע שעבר. גרושים רבים סברו שלאור הלכת העליון מ-2017 בעניין תשלום מזונות ילדים, שקבעה כי החיוב לא יוטל בהכרח על האב אלא על ההורים יחד לפי יכולתם הכלכלית ואופן חלוקת האחריות ביניהם, יפחתו המזונות שישלמו. אלא שרבים מהם התאכזבו וכעסו כשבשבוע שעבר הוציא ביהמ"ש העליון פס"ד שצמצם את יכולת הפנייה לבתי המשפט להפחית מזונות רק למקרים שבהם מוכח שינוי נסיבות מהותי. הלכת העליון מ-2017 אינה רטוראקטיבית. דלת ביהמ"ש נסגרה בפני אלפי אבות שמשלמים מזונות אף שלטענתם יכולתם הכלכלית שווה או אף נמוכה מזו של האם. ביולי 2017 פירסם ביהמ"ש העליון פס"ד

מהפכני (הלכת 919/15): שיעור המזונות לילד מעל גיל 6 ייקבע על פי יחס ההכנסה בין שני ההורים וחלוקת זמני השהות של כל אחד מהם עם הילד. אם זמני השהות עם הילד שווים וההורים מרוויחים שכר זהה, כל אחד יישא בהוצאות הילד ישירות, והאב לא ישלם לאם מזונות לילה. מאז, אבות רבים במשמורת משרתת שחתמו על הסכמי מזונות לפני שניתן פסק הדין הגישו בקשות לביהמ"ש לבטל את תשלום המזונות. הם הסתמכו על כך שההכנסה שלהם ושל האם זהה פחות או יותר, וביקשו לפטור אותם מתשלום המזונות. ואז הגיע פס"ד החדש של העליון. מדובר בזוג הורים לשני ילדים שהתגרשו ב-2015 וחתמו על הסכם גירושים, ובו התחייב האב לשלם לילדיו בין 3,000 ל-3,750 שקל מזון נות. כשנתיים לאחר חתימת ההסכם הגיש

האב תביעה להפחתת מזונות בטענה להרעה ממשית במצבו הכלכלי ובהפחתה ניכרת בצורכי הקטניים. ב-2017, כחודש לפני פסק הדין המהפכני של העליון, נדחתה תביעתו מכיוון שרק בשינוי נסיבות מהותי יתערב ביהמ"ש בהסדרים שנקבעו בהסכם גירושים.

בחינה מחודשת

על פסק הדין הוגש ערעור למחוזי, שקבע כי יש לבחון את שינוי הנסיבות בעין פחות ביקור רתית, המאפשרת התערבות בשיעור המזונות גם בשינוי נסיבות פחות מהותי, ויש להחזיר את התיק לביהמ"ש לענייני משפחה לבחינה מחודשת של הטענות בהתאם לפסיקה מ-2017. על פסק דיין זה הוגשה בקשת רשות ערעור לעליון. עו"ד רות דיין וולפנר, מומחית לדיני משפחה זה וירושה: "פסק הדין החדש שופך מים צוננים

על כל האבות שחשבו ליישם את ההלכה החדשה, וצימצם את יכולת הפנייה לבתי המשפט להפחתת מזונות רק למקרים שבהם מוכח שינוי נסיבות מהותי, כמו הפחתת יותר מ-50% מהשכר שהיה כשנקבעו המזונות לאורך זמן ובאופן שאי אפשר היה לצפותו. מצופה היה שהעליון ייתן לבתי המשפט לענייני משפחה כלים כדי לעשות משפט צדק ולא לצמצמו רק למקרים שבהם שינוי הנסיבות מהותי, אבל מול תחושת חוסר הצדק של האבות פסק הדין עושה צדק עם נשים שהסתמכו על סכומי המזונות שנקבעו ושינו עקב כך את מצבן לרעה".

חסד לילדים

עו"ד יהודית מייזלס, מומחית בדיני משפחה וירושה ומרצה לדיני משפחה במכללה למינהל: "פסק הדין החדש עושה חסד עם ילדים. החלטה רטוראקטיבית תביא לריבוי תביעות, להתדיינות משפטית מחודשת, ותפגע בילדים". פרופ' שחר ליפשיץ, דיקאן לשעבר וראש מרכז מנומדין למשפט יהודי ודמוקרטי בפקודת לטה למשפטים באוניברסיטת בר-אילן: "במאמר שפורסם בכתב העת 'מחקרי משפט' הציגו דקנו עו"ד ענת ליפשיץ ואנוכי את פסק הדין מ-2017. הלכת 919 קבעה מנגנון צודק יותר להתחשבות בהוצאות שמוציא ההורה ישירות על ילדיו. בשבוע שעבר קבע העליון ששינוי ההלכה בנושא אינו מצדיק פתיחת תיקי מזונות שהסתיימו. ניתן להבין לליבם של גברי העולם הישן, שימשיכו לשאת בנטל מזונות שהעליון עצמו קבע שהוא לא מוצדק. ועדיין אני סבור שהנימוקים נגד פתיחה רטוראקטיבית של הליכים שהסתיימו משכנעים: היא תפגע בסדירות הדין, תטיל עומס על המערכת, תעצם את הסכסוך בין ההורים ותפגע בילדיהם". * עוה"ד שרואיינו בכתבה לא ייצגו בתיק.

"פוטרת מהעבודה: אוכל לבקש הפחתת מזונות?"

אני משלם מזונות של 4,000 שקל לילדנו ויש משמורת משותפת. יש סיכוי שיפחיתו לי את המזונות?
עו"ד רות דיין וולפנר, המתמחה בדיני משפחה וירושה: "כדי לשנות את המזונות יהיה עליך להוכיח שינוי נסיבות מהותי שאי אפשר היה לצפות בעת החתימה על הסכם הגירושים. למשל, הפחתה גדולה בהכנסה לאורך תקופה (בניגוד להוצאה לחל"ת או אבטלה לזמן קצר), או אובדן כושר השתכרות עקב פגישת גופנית חלילה, או שינוי מהותי בהסדר המשמורת שנקבע, כמו מעבר הילדים או אחד מהם לחיות אצלך או בפנימייה".

בהשכונן שאובדן מקום העבודה בשל הקורונה הוא לא רק אירוע זמני אלא גם אירוע שמ"ל לווה בפניו כלכלי בדמות פיצוי פטורים ומענקים שמשלמת המדינה. לאור הפסיקה האחרונה של העליון, אם ביהמ"ש יחליט שיש לדון בתביעה, קביעת המזונות המחודשת תיעשה ע"פ הכללים שקבע פסק דינו של העליון משנת 2017 (בע"מ 919/15) לפיו הכות המזונות מוכרעת על פי היכולת הכלכלית היחסית של כל אחד מההורים, בשים לב לחלוקת זמני השהות בפועל".

חתמנו על הסכם גירושים לפני 2017. שינוי מרוויחים שכר שווה.

התגרשנו לפני 2017. אני משלם 3,500 שקל מזונות הגם ששינוי הרווחנו שכר שווה. בגלל הקורונה איבדתי את עבודתי. לאור הפסיקה החדשה, האם אוכל לפנות לביהמ"ש להפחתת המזונות?
עו"ד אוהד הופמן ממשרד הופמן פרידנברג, המתמחה בענייני משפחה וירושה, מסביר כי "אפשר לנקוט הליך להפחתת המזונות, אבל חשוב להבין שאובדן מקום העבודה לא מבטיח אוטומטית הפחתת המזונות מפני שבבקשה להפחתת מזונות יש להוכיח שינוי נסיבות מהותי שלא היה צפוי. יש להביא